POKROK ZÁPADU.

Vychází každý čtvrtek.

Redaktor a vydavatel: Jan Rosický.

PŘEDPLATNÉ

OZNÁMENÍ

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Tiskárna nalézá se v č. 916 Farnam ul.

Entered at the Post Office at Omaha, Neb., as Second Class Matter

Omaha, Neb., 4. ledna, 1883.

Oprava v úřednictvu.

Minulou středu prošel senátem návrh zákona podaný na zavedení opravy v úřednictvu. Návrh ten v podstatě ustanovuje následující:

1.] President má se schválením senátu ustaviti třičlenou komisi, zvanou komise úřednická (Civil Service Commission z níž ne více než dva členové mají býti z jedné politické strany. Členové komise nesmí býti v úřadu jiném. President má právo kdy a kteréhokoliv člena komise sesaditi. Členové komise budou míti plat $3.500 ročně a cestovní výlohy.

2.] Tato komise s pomocí presidenta sestaví potřebná pravidla k uvedení tohoto zákona v platnost. Tato pravidla mají zahrnovati ustanovení o následujících předmětech: 1.] Zkoušky konkurenční pro uchazeče o úřady a sice z předmětů, jichž znalost úřad dotýčný vyžaduje. 2.] Úřady mají rozděleny býti v třídy a obsazovány pouze těmi, kteří nejlépe zkoušku obstojí. 3.] Každý stát a territorie bude oprávněn k jistému počtu úřadů dle počtu obyvatelstva. 4.] Každý úřadník bude zprva přijmut pouze na zkoušku, než trvale místo obdrží. 5.] Vyšší úřady obsazovati se budou povýšením dle zásluhy a schopnosti. 6.] Žádný úřednik není povinen přispívati k politickým účelům, neb konati jaké politické práce. 7.] Žádný úřadník nesmí používati své úřední moci neb vlivu k nucení koho k nějakému politickému činu. 8.] V pádu, že by ku zkoušce konkurenční nedostavili se uchazeči schopní, může úřad dotýčný obsazen býti na základě zkoušky způsobilosti. 9.] Představení povinni jsou podávati komisi zprávy o těch osobách zkoušených, které v úřad přijmuli, neb které po lhůtě na zkoušku propustiti musili, o jich přeložení neb vystoupení s komise o všem tom povede zápisky. Pakli že v pravidlech komise učiní úchylky od těchto devíti hlavních článků, musí opodstatněny býti a příčiny udány ve výroční zprávě komise, podávané každoročně presidentu, v které obsažen býti musí výkaz činnosti komise, pravidla a ustanovení i výminky, praktický účinek i návrhy jak vydatněji by účel zákona tohoto proveden býti mohl.

3.] Komise ustanoví vrchního examinatora, neboli zkušebního komisaře, se služným 3000. Jeho povinnosti bude spoluúčinkovat s místními zkušebními komisemi. Též má komise míti sekretáře, těsnopisce a sluhu a ve Washingtoně a v jednom neb více místech v každém státu ustanoví místní komisi zkušební sestávající z nemén než 3 členů, nalezajících se v službě Spoj. Států. Tyto zkušební komise ve státech a territořích mají odbývati zkoušky aspoň dvakráte v roce.

4.] Sekretář vnitra poskytne komisi úřednické potřebné místnosti a zásoby.

5.] Kdyby členové komise úřednické, neb komise zkušební, neb její zřízenci dopustili se nějaké nesprávnosti při zkoušení, neb učinili cokoliv, co bylo by na závadu zkoušeným, podléhají trestu 100 až 1000 dol. pokuty a 10 dnů až rok vězení, neb obému.

6.] Sekretáři pokladny ukládá se, aby do 60 dnů po projití zákona: 1.] rozdělil úřednictvo v třídy v úřadech celních, námořních, soudních a mezi zaměstnaných úřadů 50 neb více a poměji ponenáhlu všechny jiné; 2.] poučeních pravidel vydaných o vrchním examinatoru a místních zkušebních komisích; 3.] čas od času míti sekretáře, vrchní pokladníka a vrchního examinatora, jakož i ostatní úředníky a zřízence, kteří se dle tohoto zákona jmenovati budou.

7.] Po zpětnutí 6 měsíců od provedení tohoto zákona nemá býti do úřadu přijmut žádný úřadník, není kdo být povýšen, dokud by zkoušku nezložil.

8.] Na více než dva členové jedné rodiny nebou býti zaměstnáni ve státě vůbec.

9.] Žádná odpovědní soustava neb poslanec v kongresu se nepřipouští, vyjma obhájce postavených a bystrého úředníka.

10.] Kdo je obviněným k spáchání zločinu, nesmí býti v úřad přijmut neb v něm ponechán.

11.] Žádný senator, poslanec, delegát territoriální, ani žádný úředník kongresu neb kteréhokoliv odboru vládního nesmí vyhlížeti k ukládání, ukládati neb přijmati jakékoliv poplatky neb příspěvky k účelům politickým od kohokoliv, kdo by stál v platu Spojených Států.

12.] Nikdo nesmí v žádné úřadovně vládní vybízeti k příspěvkům podobným neb vybírati je jakýmkoliv způsobem.

13.] Žádný úředník nesmí být propuštěn, povýšen neb ponížen, neboť smí mu být vyhrožováno neb slibováno pro odepření neb složení příspěvku k politickým účelům.

14.] Žádný úředník nesmí nikomu, kdo by v službě vládní stál dáti jaké peníze neb cenou věc k účelům politickým.

15.] Kdo by přestoupil kterékoliv z posledních 4 ustanovení trestán bude pokutou do $5.000, neb vězením až do 3 roků, neb pokutou i vězením.

To jsou v stručnosti předpisy zákona toho. Jak vidíti, ukládá se jím komisi úřednické (Civil Service Commissioners) povinnost, v předepsaných mezích sestaviti pravidla pro zkoušky i pro přijímání úředníků vůbec. Závisí tedy vydatnost celého ustanovení u velké míře od presidenta a senátu. Když sestavena bude komise, ve které se bude skutečně a upřímně jednat o opravu, může mnoho dobrého docíleno býti. Když by ale komise padla do rukou lidí opravě nepříznivých, budou pouze jen překážkou. To jest jedna vada, kterou navržený zákon má. Druhá vada má kořeny v témž směru. Komise úřednická má ustanovovati místní zkušební komise a sice z úředníků nynějších. Tito jsou většinou nepříznivi jakýmkoliv opravám a jen když komise úřednická bude míti vůli tu nejlepší a opatrně vybírati bude, jen tehdy mohou zkoušky zamýšlené být prospěšnými a ne pouhou fraškou. Třetí vada jest, že zákon týče se pouze jen nejnižších míst úřadnických, neboť dle předpisů jeho veškeré obsazování úřadů vyšších, musí díti se ze řad třídy nejblíže stojící, tedy obsazování úřadů musí počíti u třídy nejnižší. Že pak třeba jest "vyklízeti" nahoře jako dole, o tom nikdo nechová pochybnosti. Toto poslední ustanovení může míti dvě vadné stránky; předně že pouze v nižších třídách úřadnictva s opravami se počne a vyšší snad po mnoho let nedotknuty zůstanou, za druhé, že důkladně vzdělaní a schopní lidé nebudou se o úřady hlásit, když budou musit všechny nižší třídy služby projít, než postavení přiměřeného svému vzdělání se domohou. Však i se všemi těmi vadami jest zákon tento lepší, než nynější způsob obsazování úřadů. Řím nebyl za jeden den vystavěn a proto i nemůžem očekávat, že celou soustavu úřednickou v této zemi lze rázem, jedním zákonem změnit a na stupeň dokonalosti přivésti. Považujeme zákon tento za jeden z prvních kroků, za základ, na kterém se teprvé dále stavěti má, ve způsobu, jak zkušenost vykazovat neb požadovat bude.

Ovšem zbývá ještě hlavní otázka, zdali návrh tento skutečně zákonem se stane. Senátem ovšem prošel, ve sněmovně poslanců však přijde nyní až na konec zákonů navržených. V senátu demokratů se nalezlo, kteří mu odporovali. Kdo ví, jak půjde to s ním v sněmovně. An nalezati se bude až na konci seznamu, může být předsevzat jen tehdy, když žádný z poslanců nebude činit námitky a proto jest dost možné, že zní k debatě o něm nedojde. To tím spíše, an mnozí z nynějších poslanců zvolení nedoběhli, ví-li se nyní konat jejich politická dráha a nechají o přání lidu.

Novinky z New Yorku.

(Od našeho zvláštního dopisovatele.)

New York 29. prosince 1882.

— Nelibost vyvolal, který je ale pomalu tiše řídké, pohnuté v mimo jiné úřadu. V hodě rodiny, objevující ještě asi za 17 jiných rozlišení nálezy objevení Jima v ulici Buffalo. Jeho velikost tělesná, že chodí vypadnout za 5ddo dne, tak že obyvatelé domu byli vzhůru a množí v čas spáti. Vlivy i to jim velmi málo času věnovati se zaměstnání, tak že zůstávali tím spíše oznámí, an všichni ochotníci jsou dělníci. Bijící takořka od týdnu k týdnu. Jen kdyby také obětavost jejich byla náležitě oceněna a podniky jejich dle zásluhy podporovány. Národní Jednota, jejíž odborem je Thalie, má ve velké míře zapotřebí hmotné podpory. Musíť platiti vysoké nájemné z veřejné čítárny a dvou školních místností a mimo to služné jednoho nebo dvou učitelů. A všecky ty výlohy musí krýti výnos z divadel a jednoho pikniku.

— Ačkoli Národní Jednota všemožně se přičiňuje aby co možná největšímu počtu českých dítek dostalo se vyučování v české řeči k tomu účelu zřídila školy v různých částech města, kde značnější počet krajanů našich bydlí [v 4., 54. a 74.] přece jen nepatrný počet rodičů posílá své dítky do nich. Učitel p. Bušata stěžuje si, že školu v 54. ulici navštěvuje pouze asi 20 žáků, z nichž šest pro nedospělost asi do školy nepatří. A přec v okolí tom bydlí na 400 českých rodin. To už je přece nedbalost!

— O jednom mladém šlechtici, nerodem ale duchem a povahou, zmiňují se zdejší noviny. Je to 15letý John Larkin. On a jeho dvě mladší sestry a dva malí bratříčkové ztratili před dvěma roky otce i matku. V tu dobu vstoupil do jedné továrny na sklo ve Williamsburgu do učení. Až teprvé 13 roků stár uminul si, že se o své bratry a sestry sám postará. Najal si malý byt a po celé ty dva roky staral se o všecky. Obě děvčata chodila do školy, kdežto sedmiletý hošík dohlížel na tříletého bratříčka doma. Nyní ale byla továrna zavřena až šlechetný hošík přišel o práci. Tu teprv se svěřil jaké břímě na něm spočívá. Poněvadž při běh jeho přišel do veřejnosti je nadějc, že některý zaměstnavatel ujme se mladého šlechtice.

— Zdejší kardinal-arcibiskup McCloskey nařídil před časem vybrání petrského halíře ve své diecési. Sbírka ta vynesla $20.000 a zaslána bude papeži.

— V Jersey City otrávil se laudanem pan Wm. Lee, bohatý a všeobecně vážený občan, ze zármutku nad smrtí své manželky. Zemřelý býval policejním soudcem a později komisařem veřejných prací.

— V Brooklyně vedou spor pouliční kazatelé s policií. Ta jim překáží v kázání slova božího, poněvadž prý způsobují sběh lidu. Jeden z kazatelů, jménem Smith stěžoval si mayorovi a odvolával se na svůj lajsens. Mayor mu ale odpověděl, že kázání na ulicích je sice dovoleno, ale že nesmí být na ujmu jiným méně zbožným zaměstnáním. Žijíť prý v Brooklyně lidé, kteří mají ještě jiné věci na starosti nežli poslouchati kázání.

— Podle výkazu městského kontrolora dluhuje město New York přes šest a devadesát miliond dolarů. Z toho je vidět, jak lumpárky se zde dříve hospodařilo. Ale podivným je, že město platí pořád ještě šest procent úroku sě má výtečný úvěr. Mohou li Spoj. Státy platit 3 nebo 4 procenta, proč by nemohl New York. Vždyť při nynějším přebytku peněz půjčují banky na pozemkový majetek peníze při 4½% úroku.

— V jednom zdejším policejním soudu odsouzen byl 84letý mulat Thompson na šest měsíců do trestnice v Sing Singu. Thompson byl prvním vězněm, který byl držán v Sing Singu, když po zvolných lhůtách ztrávil už 40 roků. Dopřeje-li mu osud zdraví, může tam ještě slaviti padesátiletý jubileum.

— S upotřebením elektrického světla učiněn zase jeden krok ku předu. Brooklynská společnost provedla ve své ústřední stanici s plankování elektrickými lampami, které dopadlý k dosud spokojenost zcela i zpravodaja jsi. Nový systém spočívá na zcela nového druhu elektrických lampách, které dosahují světlosti 1000 svíček. Společnost ta má nyní v Brooklyně a v okolí 1000 lamp, ale v krátkém čase bude jich 2000. Nový systém nabízí se svítiplynovým společnostem, jež chtějí zavésti elektrické osvětlení. Jak se zdá, nebude dlouho trvat a celý Brooklyn bude osvětlen elektřinou. Ostatní části města New Yorku za nový jistě plyn vykládají. Uvidíme! Jisté jsou tak, musejí plynárenské společnosti již v nejbližší době dolů. Nyní kolují za čtyři kostkových stovek $5.25, kdežto ve všedních místech stojí pouze $1.50 —$1.75.

— Vrchní klerk při pokladním úřadě v Jersey City se zřejmě obohatil na úkor úřadu. Ve úřadu pověsil úřadu na Jersey City. Ulička, která jej nejdříve zpozorovala, zaměnila se přímo přive a to kvůli na pomoc elektrických zvonků, jež do všech tří vyhrávají znamení. Dle, které jsou vyzdvihnuty na znamení to nastupují se do tří a čtyř po třídě vyjíti na ulici, zvolily se v fijalcích policejních a v několika minutách byly všechny venku. Testovatelé chtěli být bez pomoci bezdě studna. Podobný případ udál se ale nejednou a nikdy žádné dítko nepřišlo k úrazu, ač množství kolem navštěvuje 800 až 1200 dítek. Nelhalo by, kdyby podobným zařízení pokusili se i navštěvovatelé divadel.

— Nejnovější chloubě poplatků v dostavních velice obrodnje dostavitelské přímysl. Na tisíce českých a německých dostavitelů musí následkem toho, neb úplně tedy sleopch šlastňuli zahálet. V tomto ředitelství dnech až přes nový rok zahálí se na dobro skoro všude. Hlídání na domácí práci mají při tom nejhůře. Dostanou jen tolik tabáku, že jim málo co zbude po zaplacení vysokého nájemného. Málo kdo z nich má nějaké depory. Proto že se nemají na co spoléhnouti, musejí si dáti mnoho líbit. U Rondyho snesli dokonce urážení na mládí.

— Zde a v Brooklyně stává tak zvaných novoanglických společností [New England Society], kteří sestávají ze samých bohatců, kteří odvozují původ svůj od puritánů. Společnosti ty pořádají každoroční hostinu ve výroční den přistání lodi "May-flower" u Plymouth Rock v Massachusetts. Obě společnosti mily 22. t. m. zase výroční hostinu, při které sešel se přední svět, nesmělivé Puritány, nehorázně okuřovali. Jídla a nápoje k hostině dodal známý restaurater Delmonico a žádal po dvaceti dolarech za osobu.

— Nestává jen obilního, pravěčího, olejového, ocelového neb chininového "cornera" nýbrž také gummového. Že i tohoto výrobku zmocnili se špekulanti, přišlo na jevo při sjezdu továrníků gummového zboží, kteří se sem z Massachusettsu, Connecticuttu, Rhode Islandu z New Jersey sjeli, aby se poradili, jak zlomiti ten kruh, který zdražuje nepřiměřeně jejich suroviny. Bylo uzavřeno zastaviti na čas výrobu, dokud neklesne cena surové gumy.

— Na podstavec pod sochu bohyně Svobody sebráno teprv kolem $40.200, ač už u všech bohášů, kteří mohou klopit, bylo zaklepáno. Teď dojde na ty menší, kteří budou dávat po desítce, pak na ještě menší, kteří po dolaru a konečně na ty, kteří po dvoušilingu. Tito poslední bezpochyby vytrhnou výbor z rozpaků. Velcí boháči chovají sice vřelý cit pro bohyni, ale živě, kdežto bohyni Svobody nepřejí. Tu mají v lásce spíše "nižší" třídy lidu.

— Poněvadž se letos sejdou dva svátky, neděle a boží hod a následkem toho bude bankovní a obchodní část města po dva dny úplně opuštěna. Policie tuší, že lupičové, na něž město naše není chudo, využitkují té příležitosti k nějakému značnějšímu lupu a proto nařídil policejní ředitel svým věrným podřízeným, aby zvláště dávali pozor na bankovní a jiné větší závody. Jen aby zase lupičové nezměnili taktiku, a neobrátili operaci svou na malé, méně chráněné obchody a nenahradili si ranohosti kořisti co bude schůzet na její jakosti.

Zprávy ze St. Louis.

(Od našeho zvláštního dopisovatele.)

V St. Louis 27. prosince.

—[K. K.]—Dne 3. ledna 1883 [první středu v lednu] sejde se legislatura státu Missouri a již nyní dělají se v kruzích politických rozličné plány nových zákonů, správy starých atp. Hlavní otázkou v zasedání tomto bude bezpochyby "otázka prohibitivní." Zdejší večerní "Post-Dispatch" rozeslala na veškeré členy státního senátu i domu zástupců circulář s otázkou, jak smýšlí v otázce té a ze 124 členů odpovědělo jich pouze 41. — Důkaz to, že mnoho těchto "tribunů" nechce si rozlítit ocet a raději odpovědi se vyhnuli. Z těchto 41 ordnatějších odpovědělo 7 přímo "proti temperenci", 22 pro předložení otázky té lidu k odhlasování a ostatní rozhodně pro temperenc. Ze sedmi rozhodných těch proti-temperenciářů jsou tři němečtí republikáni 2 demokrati a 2 rep. tazemci. Z 13 rozhodných temperenciářů jsou pouze dva republikáni. Z toho tedy vidíti, že rozhodná většina demokratické legislatury kloní se k předložení temperenčního dodatku lidu k odhlasování a mohou, že během příštích dvou roků budeme zde míti taktéž jenom špinavou vodu Mississippi k dostání. Demokratický státní výbor svolán k zvláštní schůzi do Jefferson City. O čemž schůze ta pracuje dosud tajemství, všeobecně však hádá se, že jednati se bude výlučně o činnosti demokratické legislativní většiny vůči temperenci, zástupci venkovští jsou většinou temperenciáři, a demokrati St. Louisští uhýbají se, že by přijetím jakéhokoliv zákona temperenčního ztratili dojista jednoho senátora St. Louis, a téměř přes jeden mandát. Proto tedy nejvíce bude potřeba státního výboru.

— Přes to, přese všechna rozhodně se zdání zdejší obyvatelé, že by přijetí